

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Præsten i Vejlbye (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 141. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388365696.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

»Tre eller fire Gange tilforn i mit Liv er det vederfaret mig, at jeg har været Søvnjænger. Den sidste Gang - det kan nu være ni eller ti 142 Aar siden - skulde jeg den kommende Dag holde en Liigprædiken over en Mand, som paa en pludselig og elændig Maade var kommen af Dage. Jeg var forlegen for en Text, da de Ord af en Viismand hos de gamle Græker: »»priis Ingen lykkelig, før han dør!«« faldt mig ind. At tage en Hednings Sentents til Text i en christelig Tale, vilde ikke gaae an; men det forekom mig og, at den samme Tanke med omtrent de samme Ord skulde findes et Sted i den hellige Skrivt. Jeg ledte og ledte, og kunde ikke hitte Stedet. Det var silde, jeg var af andet Arbejde meget træt; klædte mig derfor af; gik tilsengs, og sov ind Da jeg om Morgnen vaagner, og sætter mig til mit Skriverbord, for at vælge en anden Text, og nedskrive et Udkast til Talen, seer jeg til min store Forundring, foran mig paa Bordet skrevet med store Bogstaver paa et Blad Papiir: »»*Priis Ingen lykkelig, før hans Endeligt kommer! Syrach det 11te Capitel, 34te Vers;*«« men ikke dette alene, ogsaa en Liigprædiken, kort, dog saa vel udarbejdet som nogen; - og alt Dette med min egen Haand. I Kammeret havde intet Menneske været; thi for Døren havde jeg indvendig trukket en Skodde, da Laasen var forslidt, og kunde springe op af sig selv, naar det blæste; gjennem Vinduet kunde ligesaa lidt Nogen være kommen; thi det var om Vinteren, og Rammen frossen fast til Karmen. Nu vidste jeg, hvo der havde skrevet Prækenen, ingen Anden, end mig selv; det var dengang kun et halvt Aars Tid siden jeg i en saadan synderlig Tilstand om Natten var gaaet ind i Kirken, og havde hentet et Lommeklæde, som jeg om Aftenen mindedes bestemt at have ladet ligge i min Stoel bag Alteret. Seer I nu, Kjere! da de tvende Vidner afgave deres Forklaring idag for Retten, randt mig pludselig dette mit Søvnjængerie ihu; og tillige mindedes jeg, at Morgenen efter at Liget var nedgravet havde jeg undret mig over, at finde min Sloprok ligge paa Gulvet indenfor Døren, da jeg dog hver Aften bestandig hang den paa en Stoel udenfor min Seng; hvilket indtil dette Øjeblik igjen var gaaet mig af Glemme. Det ulykkelige Offer for min ustyrlige Vrede maae altsaa være faldet død om i Skoven, og jeg i min drømmende Tilstand have seet dette, og søgt ham der. Ja, Gud være mig naadig! det er - det maae være saa.« Her taug han; holdt Hænderne for Øjnene, og græd bitterlig. Men jeg var yderst forbauset og fuld af Tvivlraadighed Jeg havde stedse troet, at den Myrdede var død paa Stedet, og begravet der, hvor han faldt; ihvorvel det syntes mig sært, om Præsten ved Dagen skulde have fuldført dette Arbejde, uden at Nogen havde mærket det, samt 143 at han dertil skulde have Aandsnærværelse nok. Dog - tænkte jeg saa igjen - Nøden har tvungen ham; han har kun i en Hast løselig bedækket Liget, og siden om Natten gravet det dybere ned Nu sige de to sidste Vidner: at de have seet ham bære en Sæk fra Skoven; det var mig strax højst paafaldende, og flygtig opstod den Tanke, om ikke dette Vidnesbyrd kunde staae i Modsigelse med de forrige, og Mandens Uskyldighed derved begynde at opklare sig. Ak desværre! nu stemmer det Hele alt for godt, og hans Brøde er udenfor mindste Tvivl. Alene den besynderlige Vending, han giver Sagen, forundrer mig: at han har begaaet hele Gjerningen, er vist; men om den sidste og uvæsentligste Halvdeel er udført i vaagen eller drømmende Tilstand, det er det eneste Uvisse. Præstens Udsagn fra først til sidst, hans ganske Adfærd bærer Sandhedens Præg, ja for dens Skyld opgiver han villig sit Liv; dog noget Lidet af Æren kæmper han maaskee nu for at bjerge? eller - maaskee han ogsaa her er Sandheden tro? Et saadant Nattegængerie er ikke uden Exempel, ligesaa lidt som at et Menneske kan løbe saalangt med Ulivs Saar.